

Posudek oponenta na bakalářskou práci T. Hladkého:

Deprese z evolučního pohledu

Autor práce, T. Hladký, se ve své práci zabývá problematikou sexuální orientace v české sadomasochistické komunitě. Jedná se o práci na poměrně kontroverzní téma z mnoha důvodů – odborné debaty se dlouhodobě vedou jednak o povaze sadomasochismu a stejně tak o existenci bisexuální orientace. To kladlo již dopředu velké nároky na teoretický úvod práce. Dalším problémem je pro toto téma výběr relevantního účelového vzorku.

S oběma těmito problémy se autor skvěle vypořádal. Teoretická práce, jejíž rozsah přesahuje 30 stran čistého textu a v níž je citováno 97 aktuálních zdrojů (převážně zahraničních), je skutečně velmi kvalitní. Je psána pěkným stylem a byla radost ji číst. Co se týče praktické části, autor se připojil do dlouhodobého projektu, v němž je zpracovávána rozsáhlá databáze on-line „seznamky“ jedné z českých BDSM komunit, která má tisíce členů (zde zpracovával údaje o téměř 4 tisících členech rozdělených do 3 kategorií: Dominantní muži/ženy; Submisivní muži/ženy). Tato databáze je celosvětově ojedinělá a veškeré výsledky, jež jejím zpracováním vznikají, jsou a budou vysoce ceněny mezinárodní sexuologickou veřejností. To platí i pro výsledky této práce. Autor si stanovuje tři poměrně srozumitelné hypotézy, které pak samostatně statisticky testuje a povedeně diskutuje. I na této části tedy prokazuje značný výzkumný potenciál. Mám ovšem některé zásadní výhrady proti některým provedeným analýzám a jejich popisu, stejně jako se domnívám, že prezentace výsledků by mohla být srozumitelnější. Níže uvedu pouze několik příkladů mých poznámek k prezentaci výsledků a k provedeným analýzám:

- 1) Není mi zřejmé, proč jsou H1 a 2 formulovány tak, jak jsou. Tyto formulace mi přijdou zbytečně toporné a neúplné, a jak se dále v textu ukazuje také trochu zavádějící. tzn. Logičtější a vhodnější by mi přišlo očekávat, že mezi submisivními mužskými členy BDSM komunity bude nižší poměr heterosexuálů vůči homosexuálům než u dominantních mužských členů. Nebo ještě jednodušeji, že u submisivnějších členů BDSM komunity bude vyšší frekvence homosexuality než u dominantnějších.
- 2) Na straně 38 bych uvítala deskriptivu vzorku pomocí tabulky
- 3) V analytických postupech není uvedeno použití ANOVY, ač se tam, zdá se, vyskytuje.
- 4) Str. 42 – u klíčové tabulky pro testování H1 jsou prezentovány zcela mylná procenta, tzn. procenta nerelevantní pro to, co se má počítat. Je to tím, že je zde zaměněn cílový vzorek. Tzn. 100% nemá být součet všech mužů, co se přihlásili do kategorie dominantních a submisivních mužů dohromady. Smysl má porovnávat frekvenci homosexuálů mezi dominantními členy komunity (zde by to bylo asi 2.5% - ne uváděných 1.5) a submisivními členy (11.5 oproti uváděným 4.7), čili ve dvou nezávislých vzorcích o různé četnosti účastníků!!! Tak by byly výsledky daleko výraznější a srozumitelnější. Stejně tak graf by měl být prezentován v této formě, nikoliv ve formě prezentované na str. 43. (ze znázornění počtů není patrné, kde je homosexuálů poměrně méně. Toto platí pro většinu grafů uváděných dále v textu. Počty nejsou v tomto případě vhodné coby jednotky osy y). Z tohoto důvodu rovněž nerozumím chi-kvadrátu na straně 44. Co bylo oproti čemu testováno? Jak to, že je uveden 1 stupeň volnosti? Píše se, že byl zjištěn signifikantní rozdíl, ale u koho to bylo více? Zkrátka, u této analýzy je třeba uvádět více údajů, aby byla čtenáři srozumitelná. Prosím, aby autor přinesl kompletní výsledek tohoto testu k obhajobě a vysvětlil jej. Toto platí dále pro všechny chi-kvadráty a prezentaci s nimi souvisejících výsledků uvedených dále v textu.

- 5) Rozdíly v hodnocení dominance/submisivity – vždy uvádět pouze, zda jde o hodnocení dominance, nebo submisivity. Mate to čtenáře.
- 6) Analýzy za stranou 60 – často nelze provádět. V některých kategoriích není dostatečná frekvence odpovědí.
- 7) Pozor na neustálé zaměňování základního souboru i v diskusi – nelze říci, že heterosexuální muži (členové komunity) tíhli více k dom. chování, kdežto homosexuálové k submisivnímu. Výběr proběhl na základě preferované submisivity a dominance, nikoliv sex. orientace. Lze říci jen, že mezi submisivy bylo více homosexuálů než mezi dominanty.

Přes tyto všechny výtky, které souvisí spíše s tím, že autor prováděl kvant. analýzy poprvé, se domnívám, že autor odvedl úctyhodnou práci. Vše výše uvedené píše spíše proto, aby byly analýzy opraveny a výsledky tak mohly být co nejdříve publikovány. Rozhodně totiž stojí za to.

Navržené hodnocení: **2** s možností zlepšení v závislosti na obhajobě.

V Praze, 13.9. 2014

Mgr. Kateřina Klapilová, PhD.